

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5814206402
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5814206402.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľov: 1/ V. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. R. XXX, 2/ C. M., rod. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. R. XXX, zastúpených splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária JUDr. KRALOVENSKÝ, s.r.o., so sídlom Dončova 9/1445, Ružomberok, IČO: 36 857 483, proti odporcom: 1/ W. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. R. XXX, 2/ D. M., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. R. XXX, 3/ Z. A., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, 4/ P. M., rod. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. R. XXX, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľov 1/, 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 10C/124/2014-31 zo dňa 16. októbra 2014, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu mení tak, že odporcom v rade 1/, 2/ ukladá povinnosť umožniť navrhovateľom 1/, 2/ prechod a prejazd cez parcelu C-KN parc. č. 8523/3, nachádzajúcu sa v kat. území Y. R. a odporcom v rade 3/, 4/ ukladá povinnosť umožniť navrhovateľom prechod a prejazd cez parcelu C-KN parc. č. 8524/4, nachádzajúcu sa v kat. území Y. R., ktoré parcely boli vytvorené geometrickým plánom vyhotoviteľa Brandys, s. r. o., ul. Cyrila a Metoda 329/6, Námestovo, IČO: 36 431 281 č. 220/2014 zo dňa 16.09.2014, úradne overeným Okresným úradom Námestovo, katastrálnym odborom dňa 22.09.2014, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto uznesenia, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamieta.

Ukladá navrhovateľom 1/, 2/, aby v lehote 30 dní podali návrh na určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v podobe práva cesty cez pozemky C-KN parc. č. 8524 a 8523/1, kat. úz. Y. R..

odôvodnenie:

Okresný súd Námestovo uznesením č. k. 10C/124/2014-31 zo dňa 16.10.2014 zamietol návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia a odporcom náhradu trov konania nepriznal.

Okresný súd po preskúmaní navrhovateľmi predložených listinných podkladov dospel k záveru, že návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný. Navrhovatelia nepredložili žiadne relevantné dôkazy, ktorými by preukázali reálne konkrétne aktivity odporcov, ktoré by smerovali k odôvodneniu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Navrhovatelia len konštatovali, že v dôsledku blížiaceho sa zimného obdobia je nevyhnutné ich stavbu zabezpečiť pred negatívnymi poveternostnými vplyvmi, nakoľko inak hrozí riziko znehodnotenia a opotrebenia stavby, tiež že znepriechodnením prístupovej cesty im je znemožnené vo výstavbe pokračovať, realizovať už objednané služby súvisiace s výstavbou a stavbou rodinného domu v súlade so stavebným povolením a v stanovenom termíne stavbu riadne dokončiť. Navrhovatelia ďalej konštatovali, že k ich pozemku vedie aj iná cesta, ktorou by mohli mať alternatívny prístup, prostredníctvom ktorej by mohli pokračovať vo výstavbe ich rodinného domu a zabezpečiť stavbu pred negatívnymi poveternostnými vplyvmi. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že navrhovatelia predmetným návrhom neosvedčili, že bez

okamžitej úpravy vzájomných pomerov by bolo ich právo porušené alebo ohrozené, z ktorého dôvodu by bolo potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov.

Pretože súd nezistil potrebu (nevyhnutnosť) dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov konania a ani skutočnosť, že by neskorší výkon súdneho rozhodnutia mal byť ohrozený, návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O trovách konania súd rozhodol analogicky aplikáciou ustanovenia § 142 ods. 1, § 145 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), podľa ktorých úspešný účastník má právo na náhradu trov konania voči neúspešnému účastníkovi. Vzhľadom na zamietnutie návrhu boli v konaní úspešní odporcovia, ktorým však v konaní žiadne trovy nevznikli, preto im súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu podali navrhovatelia 1/, 2/, prostredníctvom právneho zástupcu, odvolanie, v ktorom navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil, ich návrhu vyhovel a predbežné opatrenie uvedené v návrhu nariadil.

V odôvodnení uviedli, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tým aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

Nesúhlasia so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa, že k ich pozemku a stavbe vedie aj iná cesta, ktorou by mohli mať alternatívny prístup. Poľnú cestu C-KN parc. č. 16870/2 a 16870/1, kat. úz. Y. R., ktorá ústi na ich pozemok a ktorá sa na cestnú komunikáciu C-KN parc. č. 16864/1, kat. úz. Y. R. napája prechodom cez súkromný pozemok C-KN parc. č. 8700/7, zapísaný na LV č. XXXX pre obec a kat. úz. Y. R., nie je možné využívať ako alternatívu prístupu k ich pozemku a stavbe. Táto cesta sa nachádza v svahovitom teréne, jej povrch je na rozdiel od prístupovej cesty, ktorej sa návrh týka, nespevnený a neupravovaný. Je preto vylúčené, aby predovšetkým nákladné vozidlá so stavebným materiálom, vybavením a zariadením potrebným na dokončenie a skolaudovanie stavby v stanovenom termíne po nej k stavbe prechádzali. Dôvodom prečo nie je možné túto cestu využívať je aj nesúhlas vlastníkov súkromného pozemku, cez ktorý alternatívna prístupová cesta prechádza, a to pána K. Q. a pani K.L., s prejazdom akýchkoľvek motorových vozidiel cez tento pozemok, nakoľko si tento pozemok na vlastné náklady v nedávnom období vyplanírovali a spevnili betónovými tvárniciami.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), podľa § 212 ods. 1 O. s. p. preskúmal uznesenie okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), podľa § 220 za použitia § 221 ods. 3 O. s. p. zmenil, majúc zato, že odvolanie navrhovateľov je dôvodné.

Podľa § 74 ods. 1 O. s. p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f/ O. s. p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 77 ods. 2 O. s. p. predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Podľa § 77 ods. 1 písm. b/ O. s. p. predbežné opatrenie zanikne, ak sa návrhu vo veci samej nevyhovelo.

Predbežné opatrenie je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej. Predbežné opatrenie nemá charakter konečného rozhodnutia, jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej, hoci len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej.

Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. O návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nerozhoduje súd na základe vykonaného dokazovania na pojednávaní, ale osvedčením nároku, čo na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom predložených dôkazov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Je však nutné, aby boli osvedčené

aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že pomery účastníkov vyžadujú dočasnú úpravu. Navrhované predbežné opatrenie by nemalo neprimerane zasahovať do práv a právom chránených záujmov osôb, ktorým sa predbežným opatrením ukladá povinnosť alebo obmedzenie. Rozhodné skutočnosti, ktorými sa odôvodňuje potreba predbežnej úpravy alebo zabezpečenie vykonateľnosti práva je povinný súd preukázať, resp. osvedčiť navrhovateľ.

Z obsahu spisu je zrejmé, že navrhovatelia žiadali, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uloží odporcom v rade 1/ až 4/ povinnosť umožniť im realizáciu práva cesty vozmo a pešmo cez novovytvorené parcely C-KN parc. č. 8523/3 a č. 8524/4, kat. územie Y. R., ktoré boli vytvorené geometrickým plánom pod číslom 220/2014 zo dňa 16.09.2014, ktorý bol úradne overený dňa 22.09.2014, ďalej aby odporcom 1/ až 4/ zakázal, aby navrhovateľom akýmkoľvek spôsobom bránili pri realizácii tohto oprávnenia a odporcom 1/, 2/ uložil povinnosť odstrániť z novovytvorenej parcely C-KN parc. č. 8523/3, kat. územie Y. R. všetky prekážky, ktoré by realizáciu práva cesty v určenom rozsahu znemožňovali, a to do času právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Poukazovali na to, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi pozemkov C-KN parc. č. 8700/52 a parc. č. 8700/53, nachádzajúcich sa v kat. území Y. R., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX. Na základe stavebného povolenia zo dňa 24.06.2010 začali na pozemku parc. č. 8700/52 s výstavbou rodinného domu. Ako prístupovú cestu k pozemkom a stavbe využívali komunikáciu vedúcu cez príľahlé pozemky C-KN parcelu č. 8523/1, zapísanú na LV č. XXXX, ktorá je v bezpodielovom spoluvlastníctve odporcov 1/, 2/, pozemok C-KN parc. č. 8524, zapísaný na LV č. XXXX, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve odporcov 3/, 4/ a cez pozemky C-KN parc. č. 8588 a č. 8589, ku ktorým list vlastníctva nie je založený, pričom tento pozemok je napojený na miestnu komunikáciu pozemok C-KN parc. č. 16871/2, kat. úz. Y. R.. Prístupová cesta bola využívaná na poľnohospodárske účely už právnymi predchodcami navrhovateľov, v roku 1999 bola upravená na náklady Ing. C. Y. za účelom prístupu k jeho rodinnému domu súp. č. XXXX, umiestnenému na pozemku C-KN parcela č. 8477/4. V roku 2008 bola na prístupovej ceste vybudovaná spevnená asfaltová cesta z finančných prostriedkov obce. V roku 2013 odporcovia 1/ až 4/ svojvoľne asfalt z prístupovej cesty čiastočne odstránili a na cestu umiestnili prekážky - prepravný vozík, kamene, betónové kvádre, čím im znemožnili prístup k pozemkom a stavbe. Odporcovia ako aj ich právni predchodcovia využívanie prístupovej cesty navrhovateľmi a ich právnymi predchodcami trpeli. Sporná prístupová cesta predstavuje jedinou alternatívu prístupu k ich rozostavanej stavbe, nakoľko poľná cesta cez pozemok C-KN parc. č. 16870/2 a parc. č. 16870/1, katastrálne územie Y. R. sa na cestnú komunikáciu napája prechodom cez súkromný pozemok C-KN parc. č. 8700/7, zapísaný na LV č. XXXX a pre hornatosť, nadmernú svahovitosť terénu, v ktorom je umiestnená, sklon a nespevnenú povrchovú úpravu je najmä v zimnom období úplne neprejazdná. Znepriechodením prístupovej cesty je im znemožnené vo výstavbe pokračovať, realizovať už objednané služby súvisiace s výstavbou a stavbou rodinného domu v súlade so stavebným povolením a stavbu v stanovenom termíne riadne dokončiť. V dôsledku blížiaceho sa zimného obdobia je taktiež nevyhnutné stavbu zabezpečiť pred negatívnymi poveternostnými vplyvmi. Odporcov 1/, 2/ vyzvali k zmluvnému zriadeniu vecného bremena v podobe práva cesty cez časť ich pozemku, na výzvu však nereagovali. V dôsledku uvedeného je nevyhnutné, aby do času právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej boli dočasne upravené pomery medzi účastníkmi.

Na výzvu odvolacieho súdu navrhovatelia prostredníctvom právneho zástupcu oznámili, že návrhom vo veci samej sa mienia domáhať určenia, že výkonom práva navrhovatelia po započítaní doby oprávnenej držby právnych predchodcov navrhovateľov nadobudli právo zodpovedajúce vecnému bremenu v podobe práva cesty cez príľahlé pozemky C-KN parc. č. 8524 a 8523/1, kat. úz. Y. R..

Navrhovatelia k návrhu na vydanie predbežného opatrenia na osvedčenie tvrdených skutočností pripojili výpis z listov vlastníctva č. XXXX, XXXX a XXXX, kat. úz. Y. R., stavebné povolenie vydané stavebným úradom Oravská Lesná č. 296/2010 zo dňa 24.06.2010, geometrický plán č. 220/2014 vyhotovený vyhotoviteľom Brandys, s.r.o., Námestovo dňa 16.09.2014, úradne overený Okresným úradom Námestovo, katastrálnym odborom dňa 22.09.2014, návrh na uzavretie zmluvy o zriadení vecného bremena pre prístup k rodinnému domu, k odvolaniu následne pripojili fotodokumentáciu za účelom osvedčenia odstránenia asfaltového povrchu cesty a umiestnenia prekážok na prístupovej ceste k ich nehnuteľnosti. Vzhľadom na tvrdenia navrhovateľov si odvolací súd za účelom rozhodnutia vyžiadal stanovisko Obce Oravská Lesná.

Na základe tvrdení navrhovateľov a predložených listín následne odvolací súd, na rozdiel od okresného súdu, dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné poskytnúť dočasnú a provizórnu ochranu navrhovateľom vo forme požadovaného predbežného opatrenia.

Z predloženej fotodokumentácie, ako aj vyjadrenia Obce Oravská Lesná vyplýva, že k pozemku navrhovateľov sice možno zrealizovať prístupovú cestu mimo pozemky odporcov, avšak na jej zriadenie by bol potrebný súhlas vlastníkov príslušných pozemkov (ide o 5 parciel vo vlastníctve 5 rôznych vlastníkov) a rovnako zriadenie vecného bremena, pričom pri realizácii prístupovej komunikácie by bolo potrebné vykonať náročné terénne úpravy z dôvodu svahovitosti terénu.

Navrhovatelia zároveň v návrhu uviedli skutočnosti, z ktorých vyplýva, že im je bránené vo voľnom prístupe, predovšetkým motorovým vozidlom, k ich rodinnému domu. Tento stav osvedčujú jednak fotografie predložené navrhovateľmi, ale aj návrh zmluvy na zriadenie vecného bremena, či vyjadrenie obce o narušení medziľudských vzťahov medzi navrhovateľom a odporcom 1/. Z tvrdenia navrhovateľov ale i predloženej fotodokumentácie vyplýva, že rodinný dom navrhovateľov je ešte vo výstavbe, pričom pre ukončenie výstavby je prístup k domu nesporne potrebný.

Vzhľadom na tvrdenie navrhovateľov, že v súčasnosti nemajú inú reálne využiteľnú prístupovú cestu k svojej rozostavanej nehnuteľnosti, ktorá skutočnosť vyplýva aj z predložených záznamov a fotodokumentácie, je podľa názoru krajského súdu potrebné dočasne riešiť vzťahy účastníkov nariadením predbežného opatrenia do rozhodnutia vo veci samej.

V danom prípade síce ide o obmedzenie vlastníckeho práva odporcov, avšak toto obmedzenie je nepatrné vo vzťahu k stavu, aký by vznikol, keby navrhovateľom bol znemožnený prístup k ich rodinnému domu. Súd má zato, že nariadené predbežné opatrenie nevyvoláva ani nerovnováhu v právach účastníkov konania, keď z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva, že do zhoršenia vzťahov medzi účastníkmi konania odporcovia prechod a prejazd navrhovateľov akceptovali (keďže došlo k vystavaniu domu navrhovateľov). Preto podľa názoru odvolacieho súdu možno od odporcov spravodlivo požadovať, aby strpeli nariadené predbežné opatrenie do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, keď nariadeným predbežným opatrením nedošlo k neprimeranému zásahu, nakoľko odporcovia nie sú povinní umožniť pohyb navrhovateľom po celom svojom pozemku ale len po časti vyhradenej pripojeným geometrickým plánom.

Z uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa § 220 O. s. p. zmenil napadnuté uznesenie prvostupňového súdu a uložil odporcom povinnosť umožniť navrhovateľom prechod a prejazd cez parcely C-KN parc. č. 8523/3 a č. 8524/4, nachádzajúce sa v kat. území Y. R., vytvorené geometrickým plánom vyhotoviteľa Brandys, s. r. o., ul. Cyrila a Metoda 329/6, Námestovo, IČO: 36 431 281 č. 220/2014 zo dňa 16.09.2014, úradne overeným Okresným úradom Námestovo, katastrálnym odborom dňa 22.09.2014, ktorý je súčasťou tohto uznesenia (nahradiac výraz „pešmo a vozmo“ spisovným „prechod a prejazd“). Súd zároveň túto povinnosť uložil každému z odporcov len vo vzťahu k nehnuteľnosti v jeho vlastníctve, resp. spoluvlastníctve. Vo zvyšnej časti súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, keď povinnosť umožniť prechod a prejazd zahŕňa i zákaz bránenia vo výkone uvedeného oprávnenia, a to aj umiestnením prekážok na cestu.

V súlade s § 76 ods. 3 O. s. p. súd uložil navrhovateľom povinnosť podať návrh vo veci samej do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Pokiaľ navrhovatelia návrh vo veci samej v určenej lehote nepodajú, predbežné opatrenie v zmysle § 77 ods. 1 písm. a/ O. s. p. zanikne.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd s poukazom na ust. § 145 O. s. p. nerozhodoval s tým, že o trovách spojených s konaním o predbežnom opatrení rozhodne súd pri konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Toto rozhodnutie senátu nadriadeného súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.